

Nem csak a részvétele a fontos -

**Kiket, mikor és hogyan vonjunk
be a participatív design
folyamatokba úgy, hogy valóban
jobb eredményeket kapjunk?**

Mestermunka:

IDEATOR

Tervezői gondolkodást fejlesztő
társasjáték

Csernátony Fanni

Témavezető: Püspök Balázs

2022.07.07.

**Moholy-Nagy Művészeti
Egyetem**

Doktori Iskola

DLA Értekezés és Mestermunka

- 01** | A participatív design módszerek alkalmazása – amik lehetővé teszik a nem tervezői háttérrel rendelkező érintetti csoportok számára is azt, hogy a tervezés végeredményét alakítsák – komplex tervezési feladatoknál jobb eredményeket hozhat és le is rövidítheti a kutatási és ezáltal a tervezési folyamatot.
- 02** | A bevonásra azért van szükség, hogy a tervezés során fel tudjuk használni az érintettek tudását. Míg az alacsonyabb szintű bevonási módszerekkel (pl. kérdőív) előre meg kell határoznunk, hogy mi az a tudás, amire szükségünk van az érintettekől, addig a magasabb szintű módszerekkel (co-creation) a résztvevő pontosan akkor és azt a tudást osztja meg, ami a tervezéshez szükséges.
- 03** | Gyakran a korai tervezési fázisoktól szükség van azok bevonására, akik a későbbi fázisokban válnak érintetté, hogy már a tervezés során jelezhesék szempontjaikat és igényeiket és elmondhassák az ötleteiket, így később a végeredményt is könnyebben elfogadják, még akkor is, ha azok nem lesznek tökéletesek.
- 04** | A bevonásra nincs egy elfogadott recept, azt tudatosan meg kell tervezni. Először el kell dönteni, hogy mi a bevonás célja, majd meghatározni, hogy ki, mikor és mit tegyen hozzá a folyamathoz és végül ezek alapján kell kiválasztani a megfelelő eszközöket.
- 05** | A bevonás során érdemes közvetlen és közvetett, valamint vizuális és verbális eszközöket is alkalmazni, mert minden eszköznek megvannak a maga előnyei és hátrányai és csak ezek kombinálásával kaphatunk teljes képet a vizsgált területről.
- 06** | A nagyobb mértékű bevonás számos hozadékkal bír, de meg is nehezíti a tervezési folyamatot (szervezés, kiértékelés, döntéshozás), ezért érdemes megkeresni az optimumot, ami már megfelel a célnak, de nem növeli a projektet nagyobbra, mint ami szükséges.
- 07** | Ha nincs megfelelően megtervezve és facilitálva a bevonás folyamata, akkor gyakran kis mennyiségű vagy alacsony minőségű ötletek jönnek, de nem azért, mert a nem tervezői háttérrel rendelkező résztvevők tehetetlenek vagy nem elég kreatívak, hanem azért, mert nem gyakorlottak a tervezéshez szükséges gondolkodásmódokban.
- 08** | Az “empowerment”, azaz a hatalommal való felruházás csak abban az esetben ér valamit, ha azt “enablement”, azaz képessé tétel is kíséri, tehát a tervezésbe való magasabb szintű bevonáshoz át is kell adni a tervezéshez szükséges tudást (a bevonás mértékével arányosan). Enélkül csak látszat-bevonásról beszélhetünk.
- 09** | A tervező új feladatai közé nem csak a facilitálás tartozik, hanem az edukáció is. A tervezőnek képesnek kell lennie átadni a tervezéshez szükséges tudást a bevont érintetteknek.
- 10** | A tervezésben való részvételt nagyban megkönnyíti, ha a divergens és a konvergens gondolkodásmódot megértik és gyakorolják az érintettek, mert a tervezés mindig lebontható erre az öt lépésre: kérdésfeltevés, lehetséges válaszok felsorolása (divergens szakasz), rendszerezés, értékelés, kiválasztás (konvergens szakasz).

Tézisek